

Eloquentissimus vir petrus mars de eodē ad lectore.

Magistri Ludouici ferrariensis ī omni disciplina eminē
tissimi conlumata virtus Ciceronem laudatorem pene su
peraret; ⁊ demostenem sua mole obueret. Quis enim tātis
nature d. tibus celebrandis eloquiū vbertate iufficeret.

Quapropter cōmuni preconio celebretur. Cui priuate lau
dationes non conueniunt. In florentissimo rerum prudenti
time gestarum curriculo diem obiisse supremum in maxi
ma eius gloria posuerim. Tunc enim pulcherrimum est mo
ri cum iuuat viuere. Nobiscum egit natura incomodi⁹ que
splendidissimo ingenio: ⁊ iucundissima illius consuetudine
nos orbauit. sed equo animo ferendum est quicquid emen
dari non potest.

Mortuus est autem prefatus magister Ludouicus
die xxi setembris. Mccccxxxvi

Sermo: q̄ omnino datur vltimus finis creature rōnalis
et qđ illud sit: et qđ xps vt ad illū inuitaret nos hodie ascēdit
magistri Thimothei de totis de Adutina orāinis predica-
torum in die ascensionis corā Alexandro pontifice maximo
et ad datarium affinem suum transmissus

Scendo ad patrem meū et patrē vestrū:
deū meū et deū vestrum. Nouū est hoc
et admirabile Pon. Ada. Alexāder: vt
humana incipiāt diuinis repleri: et finita
conferri infinitis. Nec tāta dei hominūq;
familiaritas: stupidos reddit omniū ani-
mos atq; ita inuoluit vt seipsos nesciant diuellere et extricas-
re et in certū firmūq; aliquid deducere. Non alias auditum
erat diuinam personam deum ipsum ad hoīes descendere
cum illis stare esurire crucifigi mori et reliqua id genus que
ab eius dignitate et excellētia pcul esse crederēt. Audiētes
igitur admirātur cuncti: quos tāte rei magnitudo penit^r latet
Est tamen iocundissimū intelligere ad hunc honorē sublas-
tos esse hoīes: vt nostra tñ causa venerit vt oberantes nos
in beatum finē cōduceret. Et harū rerū sermones voluptas-
tem afferunt incredibilē: et ad supernarum rerum amorē ac-
cēdunt. Dū illum qui paucis ante dieb⁹ adeo turpiter inte-
rierat: Adodo gloriosum illustremq; surrexissē cōspiciunt:
ac supra celos oēs propria virtute conscendere: redduntq;
deo qđ possunt p collato in hoīū genus beneficio. Erit ḡ
forte non ingrātū aliquid referre: cur de⁹ ipse ac saluator no-
ster pientissimus Iesus xps hodie cernentib⁹ cūctis ad pa-
trem suum et nostrum ascendere voluerit. Clerū cū id nulla
vis eloquentie nulla mentis amplitudo aut satis cōplecti
possit: demandati tamen officij necessitas cogat non tacere
ab ipso omniū rerum opifice deo auxilium per illibatam ei⁹
genitricem matrē Mariā iplozare suppliciter opus ē: q̄ sub

C Timotheus de totis de Abutina theologie professor
ordinis predicatorum: Domino Joanni batiste presuli di-
gnissimo et sanctissimi D. n. P. Datario. S. P. D.

Cum pridie coram sanctissimo D. D. nostro Alexandro
sexto in die ascensionis verba habuissem. Quibus. D. t. ob-
urgentes causas minime interesse potuerit: mibiq; coram et
per nuncios illorum copiam desiderare significasti. quod qdē
humanitati tue potius ascribo: q̃ existimē aliquid mei a tā-
to domino prestolandum fore. Qua de re licet idignus sim
gaudeo tamen mibi potissimū contigisse: ut erga me tanta
tua mansuetudo elucescat: cupidus tamen semper fui. D. t.
rem gratam facere: ob preclaras ingentesq; animi tui dotes
Admirum insuper et admirandum est valde: vt tu qui totius
terrarum orbis expeditioni preelectus es adeo diuina et spi-
ritualia etiam queritas. Suscipe igitur hanc nostram oratiū
culam: meeq; seruitutis quasi certissimum pignus ipsamq;
pro ingenij tui acumine corrigas. Persuasi enim ipse mibi:
ipsa a te sperni nequaquā posse. Cū dominus affectum ma-
gis q̃ censum considerare solet. Aditto autem primo lucu-
braciunculam clariss. mi magistri mei tuiq; olim amicissimi:
cum oratione de christi induitione. Tu interea Datarius
dantis bonum opus in amicos exerceas. Dando enim prin-
cipes beatiores ac deo similiores fiunt. Vale

silentio de more innocata adsit. ¶ Actus ē questio. P. B.
 ac iter philosophos diu versata : qđ de supremo omnium
 mortaliū fine tenendū sit. Alij nāq; preter sensibiles res que
 videri tangiq; possunt nihil vltra sperādum esse crediderūt
 sed oīa cū luctea carne perire pertinaciter affirmarunt. Alij
 aut secretiora philosophie penetrātes; sicut Aristot. ethicorū
 primo; ⁊ ei⁹ Commentator auerrois in methaphisicis. The-
 mistius ceteriq; clarissimī phī; ex humana actione demōstra-
 re nituntur nobis p̄ter hec que cernim⁹; aliquē finē prestitum
 fore in quo sole actiones nostre conquiescant. ¶ Actio
 n. humana ē q̄ a voluntate cū animi deliberatione perficiscit̄.
 His n. duobus hō differt a ceteris animantibus. Est volun-
 tas non nisi bonum finēq; desiderat. humana igitur actio in
 finem semper aliquem agentē hominē regit. Est vero in con-
 ficiendis reb⁹ quidā causarū nexus ordoq;. Mā rudē ⁊ in-
 compositam materiā efficiens primo instruit; inq; instructā
 mox formā ponit. Prius tñ a finis alicui⁹ dignitate; cur id
 faciat proz⁹ edocetur. qđ magis hāc parat q̄ illā: qđ hoc
 magis cōpenerz modo q̄ illo: nisi certū finē expetere. Est
 igit̄ prima oīum causarū finis: post rudis materie cultum po-
 stre mo formā aduenientē. Si ḡ hec prima oīum causarū fi-
 nis de medio tollatur: nihil penitus produci necesse erit.
 Cūcta igitur cui p̄iā finis grā operātur. quedā res sunt ve-
 lud lapides plāte aīalia rōnis expertia cū rōnem finis ignorēt
 nec media discernūt: nec se ipsas p̄nt ad recipiendū finē p̄ci-
 tare; sed ī optimū eis a natura cōstitutū tāq; ceca ducūtur.
 Quedā vero seu hō oīm p̄pziū finis vim cognoscēs de me-
 diis cōsultat deliberat: ac suo iudicio infinē parat. Est insup
 sup̄mus qđā hūane vite finis. si n. a fine ī finē semp p̄grede-
 remur nūq; offēderem⁹ primū; q̄ si adimā n̄hil corū q̄ illū
 sequuntur penitus restabit. ī his namq; sermo noster versa-
 tur que per se quodam nectuntur ordine.

Timothæi de totis de **A**dutina **O**ratio de funere **R**e
uerendi patris ac excellentissimi doctoris magistri **L**udo
uici de ferraria totius ordinis predicatorum procuratoris di
gnissimi.

¶ **E**reor patres amplissimi me in dicendo
nullam hodie expectationem habiturum quod
sciam nihil noui a me audituros. **T**antum enim
est discendi ardor tanta intelligendi cupi
ditas: ut semper incognita audire desidere
mus. **Q**uis autem egregias huius patris in
nocentissimi: Virique eruditissimi laudes
perfectas cognitatasque non habeat. **E**ius namque nomen
non modo in hac amplissima ciuitate: verum etiam apud exteras
nationes ac remota regna celeberrimum sane fuit: Sed id ani
mum meum merore quidem afflictum: verborumque egenum plurimum
recreat: quod tanta est eius hominis de quo dicitur sum virtus: tanta
charitas erga illum vestra: ut sepius etiam enarrata et audi
ta vobis iucundissima sperem futura. **Q**uo fit ut prope certus
sim: non ingrata vobis fore hanc meam lucubratiunculam: quam mag
istri mei **L**udouici ferrariensis vitam sum expositurus. **D**is
cam primo igitur hominis genus atque natales: deinde reliquam vi
te sue cursum videbimus. **P**ostremo de felicitate eiusdem
paucula quedam delibabimus. **S**abitis tamen ipsi mihi ve niam audi
tores pietissimi si tanti viri laudes ipse homo prope elinguis absque
ullo dicendi artificio pro dignitate enarrare posse arbitratus
sum. **V**obis non oro sed caritas mea ponderanda est.

Mascius **L**udouicus **V**alencia ex honestissimis parentibus pre
Joane iuris civilis pitissimo: matre **A**gnete: patria ferraria
nobilissima italice ciuitate: **I**s cum splendido et eleganti ingenio
natus esset a patre pecunia pro emendis puerilibus rebus acce
pta libellum sibi potius quam quicquam aliud comparari iussit: et prima
statim litterarum elementa didicit. deinde immenso bonarum artium amore
captus: sacro pontificum iuri ac cesareo operam egregie impendit.

¶Supremus ille finis appetitum primo concitat: in ipso re-
quiescit animus. ieiusdemq; adeptiōe operari cessat. Si er-
go dematur nec erit quid affectemus nec in quo appetitio-
nes nostre conquiescant: Nec tādē dabitur ullus nostris
actionibus modus. Non igitur in consultatione tm̄ primū
esse oportet verumetiā ⁊ postremum quo primū efficere in-
cipiamus. quis enim foret cōsiliū terminus fluctuaret qdem
animus nec secus staret sed per infinitum vagaretur nescius
quid sibi agendum foret. **¶**Itaq; pro consultandis geren-
disq; rebus aliquem humane vire finem philosophorū sen-
tentia esse oportet. Quicunq; ergo supremum finem nomi-
nat perfectam quandam rem intelligit. **¶**Omnes igitur
homines ita vltimum finem appetunt vt nihil sibi deesse ve-
lint quod ad eorum cumulatam felicitatem spectat. Quid
vero illud sit: non vna est omnium sententia: nec satis eo no-
mine exprimitur. **¶**At pater omnium deus creasti ne forte
aliquid quo tantopere nostra inuentur ingenia nostreq; tem-
perantur appetitiones vt non nisi quod rectū: quod hone-
stum q; rationi consentaneum q; homine dignum sit delibe-
rare ⁊ appetere fas sit. **¶**Adibi qdē voluētī aīo nībīl oīno su-
currit: non elementa non imperfecta mixta: non aurum non
argentum: gemme preciosiq; lapilli: non plante non anima-
lia: non homines: non celi ipsi: non celestes mentes. Qui. n.
hec omnia que vniuersum constituunt auxerit: nouerit com-
prehenderit adhuc falsā de vltimo fine potest sententiā tene-
re atq; existinare id velud summū bonum quod minime sit
¶Est ne tanta eterni regis impietas: tanta deitatis inclemē-
tia: vt tā magnam ⁊ perniciosam sitim nulla curari medicina
consenserit. Absit hoc proculq; sit a christianorū fide. Quid
igī: tāta patres optimi mētis nostre āplitudo ac dignitas ē
vt nullius rei condite magnitudine compleatur: quanto qpe
plus horum adieceris tāto maiora capere possit ⁊ cōtinere.

Post vero multos magnosq; studiorum labores breui tem-
poris curriculo: in ea disciplina sapientum omnium iudicio do-
ctissimus euasit: adeo ut decimo septimo etatis sue anno pu-
blice in studio ferariensi ius civile legeret. Verum cum iuris
civilis prudentia agendarum rerum philosophorum sententia
discatur. non enim est inter philosophie contemplatiue partes
habenda: ne frustra in perdiscenda diutius ea: tanta ingenii
vim consumeret: ad penetranda phie ac theologie secreta
animum applicuit. Quo vero conceptus suos ac ardens desi-
derium plenius adimpleret sese ad eam religionem contulit que
a romana ecclesia predicatorum ordo appellatur. in qua. s. semp
viri in omni doctrina peritissimi florere: in qua ius diuinum
ac morale apprimè repertum est. Hec sacra religio alumnos
xpiane fidei ac defensores plurimos: ac ferocissimos quos
enarrare longum esset protulit. Huc ergo optimo consilio
et diuina ut credendum est vocatione transire meditans annos
iam agens duos et viginti inuito patre: ac vehementer relu-
ctante bononiā petens monasterium sancti dominici nostre pro-
fessionis ingreditur. Ubi breui tempore clarissimi ingenii sui
vires ostendit. Nam quarto anno ab ordinis ingressu tanta in
religione et doctrina profecit ut lector philosophie ac theo-
logie in conuentu bononiensi institutus sit. Hoc etiam tempore
domino Andrea barbacia moriente hic litterali oratione cum
sexaginta verbis in eius funere: quasi ex tempore habita
omnes in sui admirationem conuertit. Tacco quod strenue ac
gloriosè se habuerit in generali capitulo Perusii celebrato:
ubi omnium consensu angelus magis quam homo creditus est:
tantam disputandi ac respondendi vim ostendit: Cum ve-
ro iam clarissimum ob bene gestas ab eo res eius nomen in
tota fere italia esset. Illustis dux ferrarie per breue aposto-
licum ad docendam publice philosophiam magno scholarium
gaudio plaususq; ferrariam conduxit: Ubi insignia doctora

Euidens ergo piensissimus parens ⁊ conditor noster tur-
bas natura ipsa hūc beatū finē exurientes ac per deuios an-
fractus hincinde labari: misit filium suū qui legem publica-
uit: cui obtemperare facile admodum esset docuit instituit ⁊
opere perfecit: in qua profecto nihil inuenies postquā diu
multūq; euolueris cogitaueris quod rationi dissonet: quod
abste castigari reprehendiq; possit. Docuit ergo non volup-
tates: non diuitias: non honores: nō sceptrā: non regna: nō
imperia: sed solam diuinam essentiam: hanc nostrā sitim nō
modo extinguere ⁊ equari posse: verū etiā per infinitū exce-
dere ⁊ inebriari posse. Hec est inquit vita eterna. hec est ve-
ra ⁊ perfecta felicitas. Hic est ultimus finis vester ut cogno-
scatis verū deum ⁊ quem misit iesum christū. Cum adest
deus optimus maximusq; cum menti illabitur nostre tā de-
cora protinus fulgens luce: pulsoq; errorum nebulo. Non
amplius vlla ratione huc atq; illuc anxius circumfertur. Est
preterea regia illa maiestas tam eximie pulchritudinis: tam
incredibilis decoris q̄ omnes sue presentie dulcedine ad
tantā sui beniuolentiā caritatēq; adducat: ut nihil aliud de-
siderare libeat: nulliusq; boni magnitudine a summi illi⁹ bo-
ni nexu diuelli disiungi q; possit. Quid ergo clarius: quid ve-
rius: quid firmitus: quid iocundius a nobis sciri intelligiq;
possit non sane intelligo o mira conditoris nostri benignitas
charitas: o excellētissimam hominis dignitatem: non dicam
inquit vos seruos sed amicos: quia quecunq; audiui a pa-
tre meo nota feci vobis. Hoc diuinus Plato nesciuit: hoc
Aristotiles ignorauit. Illud etiam clarissima ingenia
attingere nec penetrare potuerūt. Non solum autem hanc
felicem vitam ⁊ beatum finem docuit: sed etiā mortis ⁊ san-
guinis precio eam pro nobis comparauit. Surrexitq; post
imortalis gloriosus ⁊ per quatragenta dies apparens eis
⁊ loquēs de regno dei exprobrauit fidem illorum ac durā

tus in trigesimo vite sue anno accipiens per sex annos continuos legit ac disputavit. At cum ex suis laboribus moderatas fortunas adeptus esset: eas pro virtute liberaliter erogavit. Nam prior conventus factus ipm ex toto ruente instaurari curavit: et refectorium per quatuordecim annos dirutum miro artificio construi fecit. Ilumq; egenti quando potuit largum subsidium denegavit. Prefatus autem illustris dux ferrarie: eum incredibili amore complexus est: ac sepius me in gerendis rebus tractandisq; magnis eius consilio usus est. Cum aut ad sanctum iacobum in compostella ex voto proficisci vellet: eum sub confessoris titulo: mantua: papiam: mediolanum: bononiam: Florentiam: Romam secum duxit. Qui in omnibus his ciuitatibus cum viris famosis etiam cum mirandulensi comite in aula pontificis disputans manifestissima sue doctrine signa reliquit. Illustrissimus quoq; Venetorum senatus ad tradendam in florentissimo Paduano gymnasio theologiae honestissimo salario conduxit: ac eius nomine nouam lecturam instituit. Non enim alias in doctrina sacra ordo noster locum habuerat in illa vniuersitate. Qui postea rursus a Duce ferrariam euocatus: Romam ad Innocentium pontificem maximum missus est. Quanta autem cum dexterritate: prudentia: ac sapientia res sibi commissas tractauerit ac perfecerit: littere apostolice eum super hoc laudantes amplissimum testimonium reddunt. Qui secundo post annum Romam rediens conciliata sibi. R. D. Cardinalis neapolitani gratia: qui ordinis predicatorum non modo vigilantissimus protector ac defensor est. Verum etiam bonorum et literatorum virosum dulcissimus pater omnium iudicio esse comprobatur: totius ordinis predicatorum procurator generalis in curia romana ab illo instituitur. Que res Generali tunc apud galias comoranti toti et ordini gratissima predicatorum admodum fuit. Hoc ergo magistratu suscepto: tanta bu-

eius cordis: et signis portentis validissimisq; argumentationibus in fidem veram apostolica corde firmavit. **¶** Et hac solempni die videntib⁹ illis eleuat⁹ ē cū ingēti toti⁹ celi plausu: et nubes suscepit eum ab oculis eorum. Ecce inquit ascēdo ad patrem meum et patrem vestrum deū meū et deū vestrum: ascendo ad verā felicitatem. Hec est igitur toti⁹ itineris mei cruciat⁹ et laborū meorū causa: vt vos ad sūmum bonum imitarē. Ecce ostendo vobis viā si quis vult post me venire: abneget semetip̄s et p̄sentis ac momētance vite hui⁹ illecebras voluptates tollat crucem suā et me sequatur fide spe charitateq; non ficta: vt tandem illustris gloriosusq; celsū conscendere ac de torrente voluptatis mee in eternum et ultra gustari possit et inebriari. **¶** Hec est igitur via quā philosophi querunt: ideo non inueniunt qz in terra vbi apparere non potest querunt. Errant ergo velud in mari magno nec quo ferrantur intelligunt: quia nec viam cernūt nec ducem sequuntur: vllum eadem nanq; ratione hanc vite viam queri oportet: qua in alto iter nauibus queritur: que nisi aliquid celi lumen obseruent in certis curibus vagantur. **¶** Quisquis autem rectum iter vite tenere nititur: non terram debet aspicere sed celum: et vt apertius loquar: non hominem sequi debet sed deum: non his terrenis simulacris: sed deo seruire celesti: non ad corpus referri omnia sed ad mentem. non huic vite operam dare sed eterne. **¶** Itaq; si mentis oculos in celum semper intendas: et ducem ac imperatorem nostrum quo iuerit obserues: eumque habeas vite quā nauigij ducem: sua sponte in viam pedes dirigentur: et illud celeste lumen quod sanis mentibus multo clarior est sole quem hic carne mortali videmus: sic reget: et gubernabit: vt ad summum sapientie portum sine vllō errore perducat.

manitate: benignitate: tanta fide: p̄bitate: prudentia ⁊ equitate se geſſit: vt cuncti eum incredibili amore ⁊ complecteretur ⁊ obſeruarent: ſūmoq; in honore haberent. Quāta autē dexteritate res graues cōpoſuerit teſtis eſt imprimis. R. d. p̄tector noster Cardinalis neapolitanus: q̄ pro ſūma ⁊ ſingulari eius prudētia ac lōgā rerum oīum magnarū experientia: actūū humanorū iudex optimus appellari pōt. Teſtis ē etiā tota ciuitas florentina: ad quā ſuperiori menſe p̄ rebus etiā magnis miſſus eſt: teſtis eſt allemania teſtis eſt galia: teſtis eſt portugaliam: teſtis eſt ſicilia: teſtis eſt deniq; tota religio noſtra: cuius libertatē dignitatēq; optime ac prudentiſſime per ſex ānos p̄curauit. Quid referā de ei⁹ eloquentia: ac verborū grauitate: dicāt qui eū audierunt in gymnaſio romano in maxima auditorū diſcipulorūq; frequentia: lacteo ſermone diſferentē: legat qui cupit tractatū eius de corpore c̄riſti ad Bucē ferrarie: quē edidit pauciſſimis diebus ad inſtantiā clariffimi viri dñi magiſtri ludouici acharis ducalis philoſophici in omni ſcientiarū genere cōſumatiffimi: q̄ argue te docte ⁊ eleganter materiā illā pertractet: totā etiā Ariſtotelis ethicā p̄ Reuerēdiſſimo Cardinali p̄tectore digniſſimo luculenter in capitula clare ac breuiter p̄ſtrinxit. q̄ libellus a dominatione ſua enchiridiō dicitur: eo q̄ libētius p̄ manibus illū teneat. p̄ mā ſecūde ſancti Thome ornatiffime p̄ modū cuiusdā textus: reduxit: primū ⁊ ſecundū cōtra gentes mirabiliter declarauit: ſuper librū de ente ⁊ eſſentia queſtiones ſcripſit: ſupra primū librū ſententiarū ſcribere iccepit ſupra libros de aīa ac priorū cōmētaria ſcribebat. Rogatu etiā. R. patris ac. D. Cardinalis ſenēſis quosdā Lactantiū errores melius q̄ antea Radenſis crudito cōpēdio repurgauit: omitto multas ⁊ fere inextricabiles q̄ōnes quas ī ſcriptis optime declarauit. Luceo p̄ſilia in iure ab eo edita me

cat. Sed heu multi varijs superstitionibus pertinaciter inherentes obturant se contra manifestam veritatem, qui cum habeant iter rectum deuios sequuntur anfractus: planum deserunt: ut per precipicia dilabantur: lucem relinquunt: ut in tenebris cecis ac debiles iaceant. His consulendum est ne contra se pugnent: velintque aliquando ab inueteratis erroribus liberari, quod utique fiet si quare nati sint aliquando prouiderint. Hæc enim prauitatis est causa ignorantia sui. Unde preclare inquit Leo papa in sermone hodierno: sursum ergo vocatos animos desideria peritura non occupent viam veritatis ingressos fallaces illecebre non retardent. Et ita a fidelibus hec temporalia decurantur: ut peregrini se in hac mundi valle esse cognoscant. Felices ergo nos qui hac etate nati sumus: qui lumen veritatis agnoscimus quibus regna celorum iam patefacta sunt. Que per ante tot secula incognita clausaque extiterunt. O felicissimum regnum o clarissimam dignitatem: o ditionem locupletissimam quam Iesus christus hodierna hac luce cum ineffabili pompa magnificaque gloria exultantibus angelicis choris: ipsis etiam apostolis corporali intuitu cernentibus eleuatus ab hac mundi valle proprijs ut ita dixerim manibus apperuit et diuina sua virtute captiuam ducens captiuitatem in regno celorum illustrissimus dux noster et parens ac redemptor introduxit. Letari itaque opere precium est pro incredibili hoc beneficio suscepto: Qui factam libertatem demonstratamque mortalibus agnoscimus. Sed maiori te quidem gaudio affici Pontifex Maxime Alexauder Par est nisi enim Christus celos ascendens: fidem spem: charitatemque ac huius beati finis cognitionem in nobis non firmasset tam amplam sedem latissimum hoc imperium non obtineres. Hanc vero opulentissimam hereditatem regendam gubernandaque

time illud quod fecit per canonicis regularibus; omitto cōtiōes
ac disertissimas orōnes; quas corā Innocētiō : et Alexādro
pontificibus habuit; multe etiā funebres oratiōes ab eo sūt
scripte. Primus. n. pace aliorū dixero orator capelle ponti-
ficis hoc tpe habebatur. Omitto cetera huius viri preclara
facinora que profecto enarrare longum esset. Sed ex his
paucis eius virtutem; probitatē; preclarum ingenium; munī-
ficentiam; pietatem; prudentiam; iustitiam; equitatem; soler-
tiamque agnoscere licet; o infelix mortalium conditio; o su-
bita ac inopinata ordinis iactura. tu doctor egregie inobis
mortuus es; et non tibi. Hic profecto Aristotelis sententiā
immitatus est; qui magnificum virum describens; cum maxi-
me oportere esse aiebat; qui in rebus diu permansurus : que
ad religionem deiq; honorem possent spectare; magnos co-
natus faceret. An vobis videtur hec fragilia et memētania
suis laboribus et studiis comparasse; qui tanta edidit : qui tot
honores publicos reportavit; qui edificia eversa construī fe-
cit; qui tot ac tanta preclara facinora breui tempore opera-
tus est. O iterum miseriam vite nostre conditionem; q̄ cito
lucernam accensam sub medio abscondisti. Tibi est ille le-
ctor facundus; tam elegans; tam apertus; tam rerum altissi-
marum subtilis indagator. Tibi est illa grata consuetudo; q̄
affabilis; benignus mitis; pius; humilis; pudicissimus ac io-
cundissimus vir et pater erat. Heu heu; vno breui momen-
to doctorem; magistrum; procuratorem; patrem; fratrem : et
socium carissimum perdidimus. Hic deniq; a Pauli sentē-
tia nō discessisse visus ē; qui cum ad omnes maxime anteq̄
ad suos pietatē comēdat. Huius autē viri felicitatē vobis sa-
tis ex dictis p̄spectā esse arbitror. Nam Aristoteli inīa : Is beat⁹
maxime ē qui secūdū virtutē optimā ī vita p̄fecta agit. Quicq;
ita victur⁹ moriturusq; sit; hic sp̄reta copiarū fortūa cū optis

Petro ⁊ successoribus eius tradidit: ⁊ ad hanc capeſcendam curam arcēdi gregis paſcendiq; officium delegavit. Animaduvertere itaq; debes pro tua ſapientia quāto ſtudio abſte curari deceat hanc diem colli ⁊ obſervari. quanta tibi adhibenda ſit diligentia ne huiusmodi fides violetur lēdatur laceretur qua ſublata nulla eſt tibi auctoritas nulla facultas nullum imperium in hoc nāq; ornatiffimo ac ſublimi throno collocatus es ⁊ verbo ⁊ exēplo euellas; diſipes diſgdas omnem aduerſus hanc fidem ſe erigēte vt tandem ad vitam ſempiternam ⁊ ad beatum hunc finem vna cum gregetibi comiſſo ad patrem noſtrum conſcendere poſſis: qui viuit ⁊ regnat deus per infinita ſecula Dixi

Sermo eiſdem qualiter poſſimus ieſum criſtum inducere coram Alexandro ſexto

Adulmini Domīnum noſtrum Jeſum chriſtum. Et ſi po. Maxime Alexander Patres qui ſub veteri lege militabant fide ⁊ expectatione eundem omnium hominum ſaluatorem inducerent; ⁊ ſpiritus ſancti gratia muniti ad nouum quodammodo teſtamentum in quo nos viuimus pertinerent. Nobis tamen corporali ſua praſentia maior induendi eum copia data eſt. Quem ſi iam fide veniētem complectimur; charitate iam praſentem diligimus; ſpe in ſua gloria venturum preſtolemur; incertaſq; vitam agentem morib⁹ imitamur cum nos induiſſe certum eſt. verum ſi forte aliqui aut nūq; inducrunt; aut ſemel inductum euerunt. Paulo bene admonenti obtemperent induant; aut reinduant ſaluatorem. Erit forte non inutile patres hodie de hac chriſti induitione duo predicare. Primum quidem quibus obtegendū ſumus.

virtutis actiōe ⁊ omnium scientiarum cognitione usq; ad ex-
tremum vite actum perductus est. Nam pridie cum litteris
⁊ cōmuniōe Generalis nostri pergens ad visitandos non-
nullos ordinis nostri conuentus: Viterbū cōmuni omniū
consensu vt apparebat introducta altera viuendi forma
dum actu in capitulo coram dominis ⁊ magistratu ciuitatis
filius Licentissimē peroraret eum langor acutus inuasit:
ac se illico moriturum cognouit. Qui constanter ac forti-
ter susceptis ecclesie sacramentis se dei optimi maximiq; vo-
lūtati cōformauit. Cupiebat aut vt mihi dixit solū plus vi-
uere vt ordini collabenti succurrere posset. Sperabat enī
plurimum in. R. D. Cardinalis neapolitani protectoris au-
xilio: cuius mens semper ad religionis augmentū bonūq;
perfectum extitit sed fata opus intercepere. Si autem his
qui taliter vitam suam instituerunt ab optimo deo eterna fe-
licitas promittitur Estimare debemus hunc non modo pre-
senti felicitate verū etiā eterna esse beatū. Sed si posterorū
fortune ad mortuos etiam pertinet huic nihil defuisse con-
stat qđ beato viro pōt accidere quādoquidem ⁊ qui ab eo
relicti sunt discipuli virtute pediti sint: honore clarī ac plu-
ribus in gymnasijs doctores insignes publice legunt. Pro-
re publica ergo nostra ac reformandis moribus de hoc exi-
lio ad patriam de seruitute ad veram libertatem: de pelago
presentis vite ad salutis portum cū clarissimorum virorum
laude: vt talem virum decet: felicissime peruenit. Dixi